

Lausunto

16.9.2024

MV/01514/2024

1 (3)

Asia **HELSINKI, Malmin hautausmaan uusi portti**

Arkkitehtitoimisto Vilhelm Helander, Juha Leiviskä, Arkkitehdit SAFA on pyytänyt Helsingin seurakuntayhtymältä toimeksi saaneena Museoviraston lausuntoa Malmin hautausmaan aitaan suunniteltavasta uudesta jalankulkuportista. Lausuntoa varten Museovirastolle on toimitettu arkkitehtitoimiston 31.7.2024 päivätyt portin luonnossuunnitelmat, asemapiirustus, sijaintikaavio sekä suunnittelutehtävään liittyvä taustamuistio. Museoviraston edustaja on katselmoinut porttisuunnitelmia yhdessä seurakunnan edustajien kanssa Malmin hautausmaalla 10.9.2024.

Helsingin pohjoinen hautausmaa, sittemmin Malmin hautausmaana tunnettu alue, vihittiin käyttöön 10.11.1894. Puutarhurimestari M. G. Stenius laati hautausmaan ensimmäiset kaava- ja istutussuunnitelmat. Hautausmaan aluetta on laajennettu moneen kertaan, uusin osa on vuodelta 1997. Puistosuunnitelmia on laadittu useita ja nykyinen 66 hehtaarin alue koostuu yleisilmeeltään erilaisista osista, jotka ilmentävät oman aikakautensa puutarha- ja maisemataiteellisia suunnitteluperiaatteita. Malmin hautausmaa rakennuksineen ja rakenteineen on suojeltu kirkkolain (652/2023) nojalla. Alueella on voimassa oleva asemakaava 9085 vuodelta 1987. Malmin hautausmaa kuuluu valtakunnallisesti merkittäviin kulttuuriympäristöihin (RKY 2009).

Malmin hautausmaalle tunnusomainen luonnonkiviaita noudattaa alueen varhaisimpien puutarhasuunnitelmien muotoa. Aidan tarkkaa rakennusvuotta ei ole saatu selville, mutta luoteisosan kaareva rajalinjaus on nähtävillä jo 1890-luvun suunnitelmissa. Uusi portti on esitetty sijoittuvaksi tämän linjauksen keskivaiheille. Tarve uudelle portille on selkeä ja sitä on toivottu sekä henkilökunnan puolesta että kävijäpalautteissa. Hautausmaalle johtaa nykyisin kaksi ajoporttia ja kolme jalankulkuporttia, jotka sijoittuvat eri puolille hautausmaan aluetta. Välimatkat porttien välillä ovat kävelijälle huomattavan pitkät ja osa julkisen liikenteen pysäkeistä sijaitsee kaukana nykyisistä porteista.

Esitetty uusi portti on tarkoitettu ainoastaan jalankulkijoiden käyttöön ja se sijoittuisi lähelle Kehä I:n liittymän pysäkkejä. Kävelymatka suunnitellulta uudelta portilta siunauskappelille on lyhyt. Sijainti on harkittu ja huomioi alueen historialliset arvot. Hautausmaan vanha puusto muodostaa uudelle reitille valmiin, luontevan kujanteen ja kulkutie siunauskappelille on mahdollista saada varsin selkeäksi pienin maisemallisin muokkauksin.

Kiviaita kaivannee melko perusteellista kunnostusta uutta porttiaukkoa avatessa. Kiviaidan saumaustyö ja muu kunnostus tulee toteuttaa sellaisella laajuudella, että aidan visuaalinen ilme kauempaakin tarkasteluna säilyy yhtenäisenä. Kiviaidan päälle

lisätty moderni verkkoaita tulee purkaa pois, jos mahdollista, sellaiselta matkalta, ettei se häiritsevästi näy uutta porttia hautausmaalta päin katsellessa.

Museovirasto puoltaa esitettyä suunnitelmaa. Uuden porttiaukon avaaminen historialliseen kivimuriin on kirkkolain 3 luvun 21§ tarkoittama olennainen muutos, johon kirkkovaltuuston on haettava kirkkohallituksen lupa.

Yli-intendentti

Johanna Björkman

Erikoisasiantuntija

Anna-Maria Kymäläinen

Jakelu Helsingin seurakuntayhtymä

Tiedoksi Helsingin kaupunginmuseo / Keski-Uudenmaan alueellinen vastuumuseo
Kirkkohallitus
Mikko Lindroth
Wilhelm Helander, Juha Leiviskä, arkkitehdit SAFA avoin yhtiö

Asiakirjan sähköinen allekirjoitus
Elektronisk underskrift av document
Electronic signature of a document

Asia / Sak / Case

MV/01514/2024

HELSINKI, Malmin hautausmaan aitaan suunniteltava uusi portti

Asiakirja / Dokument / Document

MV/01514/2024-2

HELSINKI, Malmin hautausmaan uusi portti